

Työssä oppiminen

Risto Tanskanen
Työturvallisuuskeskus TTK

25.9.2014

Toimintaympäristön raju muutos

- Olemme murtautumassa teollisen ajan taloudesta informaatioyhteiskunnan kautta verkostoyhteiskuntaan.
- Talous globalisoituu vauhdilla. Kiihdyttimenä
 - tietoteknologian kehittyminen,
 - talouden digitalisoituminen
 - sähköiset liiketoimintamallit

➤ ***Kilpailu kiristyy, millä erotumme muista?***

Organisaatioiden kilpailu

Johtopäätös:

- Ihmiset tietoineen, taitoineen ja kokemuksineen nähdään yhä keskeisimpänä organisaatioiden menestyksen ehtona riippumatta siitä, millä alalla toimitaan.

Mika Aaltonen, Markku Wilenius: Osaamisen ennakointi, 2002

Turun kauppakorkeakoulu, Tulevaisuuden tutkimuskeskus

Globaali talousjärjestelmä

Tietointensiivisyys:

Tietoteknologian prosessoima tieto toimii tuottavuuden ja kilpailukyvyn moottorina

Verkottuminen:

Teollinen ja palvelutuotanto verkottuvat. Samoin tiede, teknologia, kauppa ja rahamarkkinat

Verkostotalous:

Yritysten verkostot ovat talouselämän yksikköjä, eivät yksittäiset yritykset

- ***Ydinosaamiseen panostaminen***
 - työn strateginen taso nousee
 - toimihenkilötyöstä asiantuntijatyöhön
- ***Ammattitaito on vain osaamisen minimi***
 - organisaation oppiminen ja kehittyminen tapahtuu yhteistoiminnallisissa ryhmissä (prof. Sinikka Ojanen)
- ***Tunneäly, tämän päivän sosiaalinen taito***
 - tuntea oma tunnetilansa ja vastaanottavan ryhmän
- ***Tasa-arvo, naisten resurssit käyttöön***
- ***Verkottuminen - innovaatiot***
 - ”jos on jotain, mitä en opi, hankin kaverin, joka tietää”

Työyhteisöjen osaamistarpeita

- ***Jatkuva muutos- ja sopeutumisvalmius***
- ***Verkosto-osaaminen***
 - sisäinen, päätöksenteon hajauttaminen
 - ulkoinen, verkostot yhteistoimintarakenteena
- ***Yhteistyöosaaminen***
 - yhteiset prosessit toimittajien ja asiakkaiden kanssa
- ***Vuorovaikutus on perusedellytys oppimiselle***
 - yhteiset kehittämishankkeet
- ***Visionäärisen tietämyshallinnan osaaminen***
 - hiljaisen ja dokumentoidun tiedon jalostaminen

Vaihe 1: Organisaation osaamistarpeiden määrittäminen

Ydinosaamistarpeet: strateginen osaaminen
> menestystekijöihin keskittyminen

Tiedon, taidon, asenteiden ja sosiaaliset osaamistarpeet

**Tehtäväroolien
osaamistarpeet**

- > osaamisen tavoitteet
- > osaajien määrä
- > yhteinen arviointi

Vaihe 2: Henkilökohtainen osaaminen

**1. Henkilökohtainen
osaamiskartoitus**

2. osaamisen nykytila

- kehittymistavoitteet ja toimenpiteet

3. Kehityssuunnitelmat

- henkilökohtaiset kehityssuunnitelmat

**4. Työssä oppimisen
suunnittelu ja
toteuttaminen**

5. Muu osaaminen

- kehityssuunnitelma

6. Seuranta ja arviointi

- kehittymistä kuvaavat mittarit

1. Ei osaamista:

- yleiskuva asiasta
- suoriutuu tehtävästä opastettuna
- ei ymmärrä asioiden välisiä yhteyksiä

2. Perusosaaminen

- perustiedot ja taidot
- tarvitsee ajoittain ohjausta
- tiedostaa kehittämistarpeet

3. Hyvä osaaminen

- hyvät tiedot ja taidot
- kykenee työskentelemään itsenäisesti
- osallistuu osaamisalueen kehittämiseen

4. Erinomainen osaaminen

- suoriutuu vaativista kokonaisuuksista
- kehittää ja edistää osaamisaluettaan aktiivisesti
- toimii ohjaajana

5. Syväosaaja

- hallitsee osaamisalueensa, tunnustettu osaaja
- vaihtaa joustavasti rooliaan ja toimintatapojaan tilanteen edellyttämällä tavalla
- kehittää työtään ja organisaation toimintaa